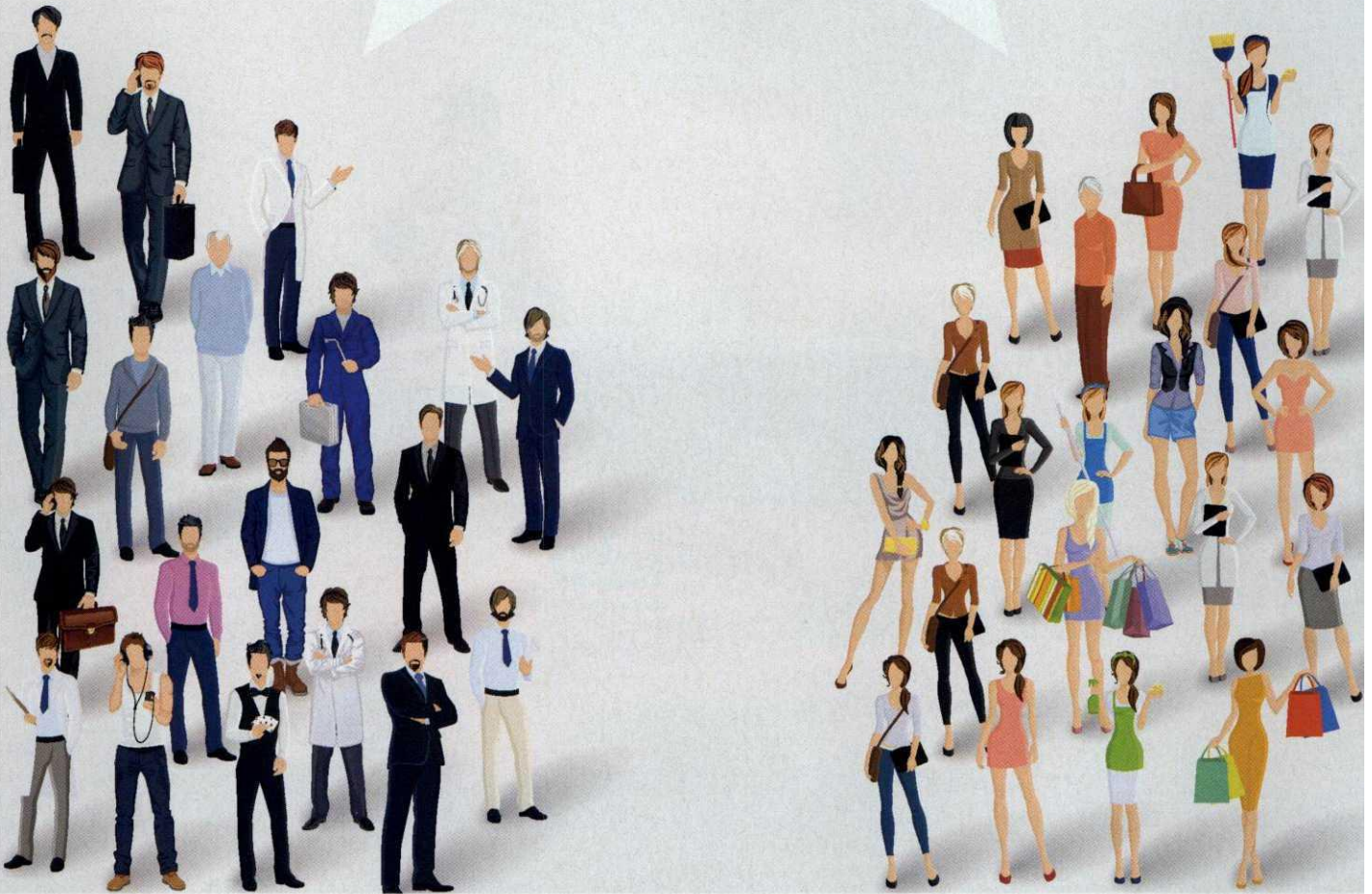

İş garantili süper meslekler

Uzun sınav maratonu bitmek üzere. Uzmanlar öğrencileri meslek seçerken dikkat etmeleri gereken hususlar konusunda uyarıyor: Mutlu olacağınız mesleği seçin, kalbinizin sesini dinleyin, illa mühendislik demeyin... İşte, uzmanların üniversite seçimi yapan öğrencilere önerileri ve geleceğin mesleklerine ilişkin değerlendirmeleri...

EZGİ GÜLER / ezgi.guler@paradergi.com.tr

YGS ve LYS sınav sonuçlarının açıklanması ile birlikte heyecanlı bekleyiş sona erdi. Şimdilerde 1 milyonu aşkın öğrenci tüm yaşamlarını etkileyecek mesleki seçimlerini yapmak üzere karar aşamasında. Geçen yıl 778 bin olarak açıklanan kontenjanlar, bu yıl 800 bine yükseldi. Tercihler 6 Temmuz'da başlayıp 14 Temmuz'da sona erecek. Oldukça zor ve heyecanlı bir süreç, zira adaylar bu seçimle hayatlarının geri kalanının nasıl geçeceğini belirleyecek. Ancak bildiğiniz gibi ülkemizde meslek seçimi çok bilinçli bir şekilde değil, genellikle elde edilen puan türüne göre rastgele yapılıyor. Bu, herkes için geçerli olmasa da Türkiye'de genel durum bu. ÖSYM istatistiklerine göre, gençlerin yüzde 35'i hatalı tercih yapıyor, ilk iki binde olan öğrencinin

yüzde 61'i bile, "Kazandığım bölüm bana uygun değil" diyor.

DOĞRU MESLEK SEÇİMİ ÖNEMLİ

Peki amaç sadece bir bölüme yerleşmek mi? Elbette değil. Başarılı bir kariyer, doğru meslek seçimi ile başlıyor. Şu günlerde meslek seçimi heyecanını yaşayan adaylar, hayallerindeki mesleklerle iş garantisi olan trend meslekler arasında bir seçim yapmak zorunda kalacak. Bu zor seçim öncesinde öğrencilere bir nebze olsun rehberlik etmek istedik ve bu süreçte öğrencilerin kendilerine sorması gereken soruları uzmanlara sorduk. İş dünyasının önde gelen iş ve kariyer koçlarından öğrenciler için tavsiyeler aldık, fütüristlere geleceğin süper mesleklerini sorduk ve önde gelen 'head hunter' ve

“Geleceğin süper işi girişimcilik”

Geleceğin mesleklerinin çoğu bugün üniversitelerde öğretilmiyor. O nedenle daima düşünme sistematığı veren, her dönemde geçerliliğini koruyacak meslekleri seçmekte fayda olacağını düşünüyorum. Ancak geleceğin süper mesleklerinin başında startup'lar yani kendi işinizi kurmak geliyor. Öncelikle yapılacak şey, kendi işinizi kurmayı sağlayacak

girişimciliği öne çıkarmak, girişimci olarak yapmak istediğiniz mesleği yapmak. Geleceğin iş garantili süper meslekleri teknolojiyle ilgili gibi görünmekle beraber, ben tamamen sosyal bilimlerin, psikolojinin, sosyolojinin, antropolojinin öneminin daha da artacağını, sanatla ilgili konuların şu anda olduğundan çok daha ileriye gideceğini düşünüyorum.

İK danışmanlarından gençlerin kariyer yolunda kendilerini nasıl donatması gerektiğini öğrendik.

Görüşlerinden faydalandığımız uzmanlar, elbette öğrencilere kendi yeteneklerine ve kişisel istek ve eğilimlerine göre tercih yapmalarını salık veriyor; ancak işsizliğin bu denli kronik hale geldiği dünyada eğitim alacakları süreçte kendilerini donatarak global bir vizyon inşa etmeleri gerektiği uyarısını da yapıyor.

“İLLA MÜHENDİSLİK OLMASIN”

Towers Watson Türkiye Genel Müdürü Süha Alıcı'ya göre, öğrenciler çok erken bir dönemde bu kararı almak zorunda kalıyorlar ve ne yazık ki bu dönemde birçoğu da yalnız kalıyor. “Bu dönemde bir öğrencinin en büyük şansı ebeveynleri ile iyi iletişim kurabilmesidir. Ebeveynlerin bu süreçte etkileri yadsınamaz ancak ne yazık ki her aile de evladı için en iyi geleceği sınırlı ölçüde kestirebiliyor” diyen Alıcı, bilindik üretim ve ticaret gibi endüstrilerin önemini yitirdiğini artık dünyanın bilgi ekonomisi ile yönetildiğini ve iş hayatında başarının, illa ki mühendislik gibi yerleşmiş beklentilerle dolu mesleki eğitimleri almakla değil, daha ziyade kişisel yetkinlikler ve motivasyonlara uygun bir meslek seçimi ile geldiğine inanıyor.

Öğrencilere hayatta yapmaktan zevk aldıkları, kendilerini iyi hissettikleri şeyleri düşünmelerini ve ebeveynlerinin yönlendirmelerine de dikkat etmelerini öneren Alıcı, tercihlerini puandan bir ölçüde bağımsız ilgi ve yetkinlikleri yönünde yapmalarını tavsiye ediyor. “Çıkmaza düştüklerini hissediyorlarsa ilgilendikleri meslekteki bireyler ile konuşmanın, olanakları varsa işyerlerine geziler yapmanın ve değerlendiril-

dirmede bulunmanın çok faydasını göreceklere düşünüyorum” diyen Alıcı, meslekten ziyade yetkinliklerin önem arz ettiğini vurguluyor. İş hayatında küresel ölçekte yetkinlik anlamında bir arz talep dengesizliği yaşanırken iş hayatında kritik düşünme, sorgulama, sistemsel anlayış, yaratıcılık, problem çözme, girişimcilik, liderlik gibi ihtiyaç duyulan bazı kritik yetkinlikler genç işgücünde beklenen düzeyde mevcut değil. “Seçim yapacak gençler için kritik olacak konu, bu yetkinlikleri nasıl geliştirecekleri ve kendilerinde mevcut olduğuna inandıkları yetkinlikleri

Süha Alıcı

hangi mesleklerde katma değere çevirebileceklerini keşfetmektir” diyen Alıcı, iş hayatında gelecekte en ihtiyaç duyulacak yetkinlikleri, teknolojiye yatkınlık, çevik ve hızlı düşünme, kişisel iletişim yetenekleri ile uluslararası farklı sosyokültürel ortamlarda etkin çalışabilme olarak sıralıyor.

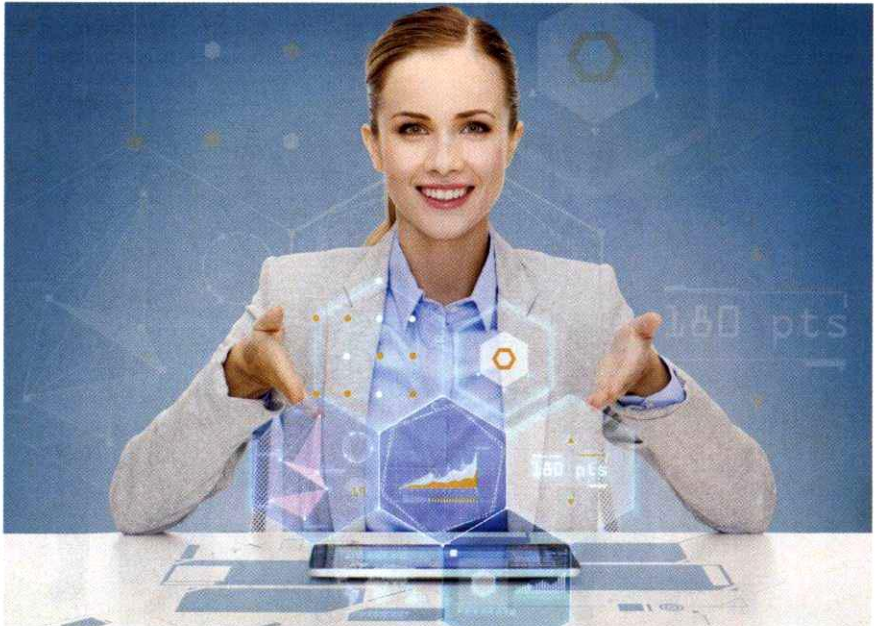
“KALBINİZİN SESİNİ DİNLEYİN”

Başarılı bir iş hayatı için motivasyon çok önemli. Sevdiğimiz şeyleri yaparken daha iyi gelişir ve daha başarılı oluruz. Üniversite ve meslek tercihinde yaptığımız seçimler bizi profesyonel hayatımız boyunca takip eder. Korn Ferry Genel Müdürü Nilgün Langenberg'e göre, hayat boyu profesyonel mutluluk için adaylar kalbinin sesini dinleyip ve yeteneklerini belirleyip, gerçekten yapmaktan hoşlandıkları alanlara yönelmeli.

Langenberg, belli bir meslekten ziyade yükselen ve yükselişini sürdüren alanlara odaklanılmasını salık veriyor. “Çok hızlı büyüyen bilişim sistemleri, teknoloji ve telekomünikasyon sektörlerinde nitelikli çalışan ihtiyacı hızla artıyor. E-ticaret, dijital uygulamalar, sosyal medya ile ilgili uzmanlıklar genç iş gücü için önemli meslek seçenekleri olacaktır” diyen Langenberg, özellikle yenilenebilir enerji alanında uzman mü-

Nilgün Langenberg

hendislerin, satış ve pazarlama uzmanlarının aranan çalışanlar arasında olacağını öngörüyor. Bu doğrultuda Ar-Ge'nin, inovasyonun ve kaliteli üretimin çok önemli olduğu bilişim sistemleri, teknoloji, telekomünikasyon sektörlerinin parlayan yıldızlar olacağını düşünüyor. "Enerji, sağlık, perakende ve gıda da her zaman artan ihtiyaçlar doğrultusunda önemli sektörler olmaya devam edecek" diye ekleyen Langenberg, üniversiteye girdikten sonra da öğrencilere iş hayatını tanımaya, nerede başarılı olacaklarını düşünmeye ve test etmeye başlamaları gerektiğini öğütüyor.

MESLEK ERBABIYLA İLETİŞİM

Meslek seçimi çok iyi bir araştırma yapmaktan geçiyor. Bu kapsamda uzmanların en önemli uyarısı ise o mesleği yapan kişilerle doğrudan iletişime geçilmesi. Tercih edilen meslekle ilgili kariyerin değişik aşamalarında olan farklı kişilerle görüşme yapmanın önemine dikkat çeken PwC Türkiye Sorumlusu Kıdemli Ortağı Haluk Yalçın, "Mesleğinde ileri seviyelere gelmiş kişilerden bilgi alırken mesleğinin ilk senelerini yaşayan kişilerden farklı perspektifleri almak da faydalı olacaktır" diyor.

Hepimizin yakından takip ettiği global trendler, geleceğe yön verecek garantili meslekleri de belirleyecek. Bu anlamda

Haluk Yalçın

İsmail İNCE / Kanada Kültür Merkezi Koordinatörü

"Mezunları kapışılıyor"

ABD, Kanada ya da diğer gelişmiş ülkelerde de yeni yeni gündeme gelen bazı bölümler var. Yurtdışındaki birçok üniversite bu eğitim programlarından mezun vermeye başladı bile. Yabancı üniversiteler değişen niteliklere uygun bireyler yetiştirmek amacıyla peş peşe yeni bölümler açıyorlar. Bu bölümler yeni

dönemin en cazip meslekleri olmaya adaylar. Üstelik yeni meslekler önümüzdeki dönemde daha sık duyulacak. Çünkü bu bölümlerin mezunları, şirketler tarafından adeta kapışılıyor. Risk yönetimi, su yönetimi ve yaşam bilimleri, medya ve eğlence yönetimi, sanat ve teknoloji yönetimi gibi örnekler dikkat çekiyor.

özellikle küresel ısınma, doğal kaynaklara erişim, teknolojik ilerleme, şehirleşme gibi yaşam için çok önemli trendlerin meslek seçimlerinde çok önemli yeri olacak.

"ENVARTERLERDEN FAYDALANIN"

Gençlere denemeye açık olmalarını ve kendileriyle ilgili önyargılarını yok etmelerini salık veren Motiva Eğitim ve Koçluk Hizmetleri Kurucusu Yöneticisi Koçu Gamze Bayraktaroğlu, tercih sürecinde, "Yaşamımın genelinde hangi faaliyetler esnasında kendimi gerçekten çok istekli buluyorum? Hangi başarılarım beni daha fazla mutlu ediyor? Yaşamda olmazsa olmaz değerlerim ne?" gibi soruların mutlaka sorulması gerektiğine inanıyor. Yine tercih sürecinde hata payını en aza indirmek için gençlere güvenilir kariyer uyumunu ölçen envanterlerden faydalanmalarını öğütleyen Bayraktaroğlu, bu süreçte çevreden aldıkları geribildirimlere

Gamze Bayraktaroğlu

de kulak vermenin önemine işaret ediyor. Bayraktaroğlu, özellikle sağlık ve bilişim sektöründeki meslekleri işaret ediyor. Artan ve yaşlanan nüfus ve sağlık hizmet alanlarının genişlemesi nedeniyle bu sektördeki yöneticiliğin yükselişe geçeceğini savunuyor. Teknoloji geliştikçe buradaki devrimin değişim hızını artırıyor ve yetkin insan gücüne ihtiyaç duyuluyor. Hızlı yaşam temposunun yıprattığı beden ve ruhların iyileştirilmesi çok önemli bir ihtiyaç olarak büyüyor. Bayraktaroğlu'na göre, insanın anlam arayışına destek verecek meslekler öne çıkacak ve kurumların bünyesinde diyetisyen, terapist ve koçlar artacak. Bayraktaroğlu'na göre, bugün çok daha az zamanda ve sembolle, çok daha fazla mesaj vermek zorundayız. Bunun için diline ve iletişim tekniklerine hakimiyet önem kazanıyor ve pazarlamada içerik sağlayıcılığı giderek önem kazanıyor. Gelecekte, teknolojinin günlük yaşamı desteklediği alanlarda üretim, satış, pazarlama daha da öne çıkacak. İnternette ulusal ve uluslararası hukuksal anlaşmazlıklara yönelik meslekler de yükselişe geçecek. İnternette ticaretin artması anlaşmazlık olasılığını da artırırken bu konuda danışmanlıkları öne çıkaracak.

"MESLEK DEĞİL UZMANLIK"

Yaşadığımız çağda çok kısa sürede yeni icatlarla, buluşlarla her şey temelden değişebilir. "Geleceğin garantili işi, süper gibi tanımlamaların geçerli olamayacağı bir çağdayız. Bilinen meslekler, bölümler şimdiye kadar olduğu gibi kalıcı değil. Önemli olan alanlar ve beceriler. Gençler bunları netleştirmeye odaklanmalı. Ondan sonra okul, bölüm seçimine bakmalı" diyen Fütürist Ufuk Tarhan 5-10 yıl içinde yüzlerce,

İşte geleceğin fütüristik meslekleri

Meslek	Alan	Zaman
Data Merkezi Teknisyeni	Bilişim	05 yıl
Dijital Duyu Geliştirici	Bilişim	20 yıl
Robot Tamircisi	Bilişim, Elektronik	20 yıl
Kişisel Veri Düzenleyici	Bilişim, İnternet	05 yıl
Dijital Veri Çöpçüsü	Bilişim, İnternet	10 yıl
Sanal Gerçeklik Mimarı	Bilişim, Mimari	20 yıl
Robot ve Yapay Zeka Terapisti/Danışmanı	Bilişim, Sağlık	50 yıl
YenidenVahşileştirici (Rewilder)	Çevre	10 yıl
İklim Düzenleyici	Çevre	40 yıl
Dikey Çiftçi Çevre	Tarım	30 yıl
Sanal Öğretmen	Eğitim	05 yıl
Sürdürülebilirlik Danışmanı	Enerji & Çevre	05 yıl
Alternatif Enerji Geliştiricisi	Enerji & Çevre	10 yıl
Kaya Gazı Mühendisi	Enerji & Çevre	10 yıl
Kayıp Tür Canlandırıcısı Genetik	Botanik, Zooloji	40 yıl
Çocuk Tasarımcısı Genetik	Sağlık	20 yıl
Avatar Geliştirici İnternet	Reklamcılık, Oyun	05 yıl
Dijital İmaj Danışmanı	İnternet, Sosyal Medya	05 yıl
Kişisel Marka Yöneticisi	İnternet, Sosyal Medya	05 yıl
Kişisel İçerik Yazarı	İnternet, Sosyal Medya	10 yıl
Basitleştirme Uzmanı	İş Dünyası	10 yıl
60 Yaş Üstü Head Hunter	İş Dünyası	20 yıl
Dron Sürücüsü	Lojistik	05 yıl
Nostaljist Mimarı	Tasarım	20 yıl
Global Hukuk/Kanun Tasarımcısı	Politika	20 yıl
Aktivist Eylem Tasarımcısı/Danışmanı	Politika	30 yıl
Sitogenetik Doktoru	Sağlık	10 yıl
Tele-Cerrah	Sağlık	10 yıl
Genetik Danışmanı	Sağlık	20 yıl
Kişisel Eczacı	Sağlık	20 yıl
Yapay Organ İmalatçısı	Sağlık	20 yıl
Yaşam Sonu Terapisti	Sağlık	20 yıl
Hafıza Geliştirme Cerrahi	Sağlık	30 yıl
Kişisel Film Animatörü	Sanat, Bilişim	30 yıl
Çöp Tasarımcısı	Tasarım, Çevre, Sanat	20 yıl
İnanç Danışmanı	Toplum	30 yıl
Mutluluk Tasarımcısı	Toplum, Bilişim	20 yıl
Uzay Turizmi Rehberi	Uzay	10 yıl
Uzay Hukukçusu	Uzay	20 yıl
Uzay Kolonisi Sosyoloğu	Uzay	40 yıl
Asteroid Madencisi	Uzay	50 yıl
Exo-biolojist	Uzay	50 yıl
Uzay Pratisyen Hekimi	Uzay	50 yıl

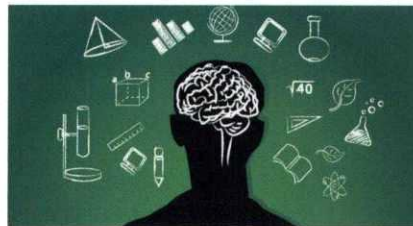

binlerce yepyeni alan ve ilgili sayısız uzmanlık, beceri ve yetkinliğin gelişeceğini, özellikle nano ve genetiğin her şeyin merkezinde olacağını belirtiyor.

Gelecekte kişilerin örneğin hangi konuda uzman mühendis olduğu, hangi tür işletmecisi, neyin uzmanı bir finansçı, neyin sosyoloğu gibi detayların önemli olacağını söylüyor. Süper meslek tanımından kaçınan Tarhan, altın değerinde becerileri şöyle sıralıyor: Kod yazmak, analitik düşünebilmek ve hareket edebilmek, grafik/müzik tasarımı yapabilmek, her konuda tasarımcı düşünebilmek, projeci, girişimci esnekliğine ve atılganlığına sahip olmak, ne iş yaparsa yapsın teknolojiyi ileri düzeyde anlamak ve kullanmak, dijital kimliğini yapılandırarak.

Tarhan'a göre, geleceğin parlayan sek-

törleri nano, genetik, uzay, dijitalleşme, robot, yenilenebilir enerji olacak. Alt sektörler ise dijital pazarlama, sosyal medya, mobile teknoloji, mobil uygulama, giyilebilir teknolojiler, şeylerin interneti, büyük veri, bulut bilişimi, makineler arası iletişim, makineden makineye, araçtan araca teknolojiler, 3D baskı teknolojileri, yapay zeka, artırılmış gerçeklik, hologram teknolojiler, yenilenebilir enerji ile ilgili her konu, alan, drone teknolojileri, ulaşım, insansız araçlar,

uçak, lojistik gibi alanlar ve uzay teknolojileri olacak.

"MUTLU OLUR MUYUM?"

Meslek seçimi insanın hayatı boyunca yanında taşıyacağı bir karar olduğundan, bu kararın aslında erken gençlik yıllarında oluşturulup ileriki yıllarda şekillendirilmesi gerekiyor. Uzmanlar, özellikle tercih yapmış olmak için tercih yapılmaması gerektiğini söylerken, Grant Thornton Türkiye Başkan Yardımcısı Emin Taylan öğrencilerin sorması gereken yegane sorunun, "Seçtiğim bölüm sonucunda yöneleceğim mesleği icra ederken mutlu olacak mıyım?" olması gerektiğini vurguluyor.

Geleceğin mesleklerinin dijital uzmanlıklarda birleşeceğini savunan Taylan, eğitim ve B2B hizmet sektöründe önemli yük-

Emin Taylan

selişler olacağını kaydediyor.

Taylan'a göre, dijital uzmanlıklara ihtiyaç her gün daha fazla artıyor.

Eğitim sektörü ise her zamankinden daha önemli çünkü eğitim gelecek demek. Bağımsız denetim, vergi uzmanlığı ve yönetim danışmanlığı gibi alanlar ise uzmanlarının uzun ve zorlu yollardan geçtiği ve geçebilenlerin sayılı olduğu bir alan olduğu için her zaman revaçta olacak.

"GELİŞİM KOÇLUĞU YÜKSELİŞTE"

Pek çok uzmana göre, gençler öncelikle yeteneklerinin, değerlerinin ve güçlü yanlarının farkında değiller. Bunun yanı sıra yaşam amaçlarının da farkına henüz varamamış birçok genç kendilerini suyun akışına bırakmışçasına sürükleniyor. Trend mesleklerden ziyade gençlerin öncelikle hayatta vazgeçemeyecekleri değerlerine, kendilerini başarılı kılan güçlü yanlarına, yeteneklerine, yaratıcı olabildikleri alanlara, seçecekleri meslekte nereye kadar gidebileceklerini ve buradan sonra kendilerine hangi alanlarda yeni imkânlar açabileceğini sormaları gerektiğini vurgulayan Pathfinder Kurucusu Profesyonel Kişisel Gelişim ve Yönetici Koçu Ali Engin, gençlerin her şeyden önce isteklerine odaklanması gerektiğini söylüyor.

Halen yaptığı koçluk mesleğinin de geleceğin mesleklerinden biri olacağına inanan

Fütürist Ufuk Tarhan'dan altın öğütler

Ne meslek edinirlerse edinsinler, neyin uzmanı olurlarsa olsunlar...

- Kendilerini yazılı, sözlü, görsel, işitsel olarak çok iyi ifade edebiliyor, anlatabiliyor olmalı.
- Dijital kimliklerini, kariyerlerini oluşturmalı.
- Esnek ve analitik

- düşünebilmeliler.
- Çok disiplinli ve çalışkan olmalı.
  - Geleceğe uyumlu ve uygun olabilmeyi, kalabilmeyi başaramamalı.
  - Gelecek zekası, akli geliştirebilmeliler.
  - Çok meraklı olmalı.
  - Daima sosyal, toplumsal sorumluluk bilinci ve faaliyetleri içinde yer almalı.

Engin, "Birey giderek yalnızlaşıyor ve sorunlarını çözmek için daha fazla çabalıyor. Daha fazla başarı ve sonuç alma isteği insanları, hedeflerin arkasından koşan, çevreleri hakkındaki farkındalıkları son derece zayıf, sadece kendilerine odaklanmış birer canlı haline dönüştürecek" diyor ve kişisel gelişim koçluğu ve global siber koçluğun bireyler için ilerleyen dönemde vazgeçilmez ihtiyaç haline dönüşeceğini belirtiyor. Engin'e göre, otomasyona geçiş, robot sistemlerin kullanılması, yapay zekâ alanında çalışmalar, insanların bu yarıta meta olmaktan kurtulup kendisini daha fazla ortaya koyma çabasına girmesine yol açacak. Bu çerçevede bireysel gelişim eğitimciliğine ve gelişim koçluğuna ihtiya-

Ali Engin

cın daha fazla gündeme geleceği kaçınılmaz bir gerçek. Aile hekimliği gibi aile koçu gibi kavramların koçluk mesleği içinde yer bulması bile beklenebilir.

Yine geleceğin yıldızı parlayan meslekleri arasında inovasyon mühendisliğinin altını çizen Engin, "Yeni ortaya çıkacak ihtiyaçları karşılama ve ihtiyaç yaratma konusunda inovasyon mühendisliği, yepyeni fikirlerin üretilmesinde tüm sektörlerin aradığı vazgeçilmez elemanlar olacaklardır" diyor. Yeni iş modellerinin üretilmesinde, inovasyonu esas almak suretiyle ve performansı dolayısıyla rekabet gücünü artırmak üzere kurum içinde ve kurumdan

bağımsız çalışacak danışmanlık modeli daha popüler hale gelecek. Girişim danışmanlığı bu noktada yükselcek diğer mesleklerden olacak. Sağlıklı beslenmeye olan ihtiyaç her geçen gün artarken bu sektörde kendisini geliştiren insanlara olan ihtiyaç da her geçen gün artacak ve organik beslenme ve diyabetik aşçılığını yükselen meslekler arasında yer alacak.

"ÜNİVERSİTE SEÇİMİ DE ÖNEMLİ"

Koçluk yaptığı orta yaşta kişilerle baktığında birçoğunun okuduğu daldan farklı bir alana geçtiğini söyleyen Balcı Magis Eğitim ve Danışmanlık Hizmetleri Kurucusu Yasemin Balcı, bölüm kadar üniversite seçiminin de önemli olduğunu söylüyor ve üniversitenin köklü olmasının, seçilen bölümden bağımsız olarak ayrıca değerli olduğunu düşünüyor. Bu süreçte üniversite-deki öğretim kadrosu ve kalitesinin incelenmesinin kritik olduğunu vurgulayan Balcı, öğrencilere tıpkı yurtdışındaki gibi lise eğitimi sonrası bir yıl boyunca farklı ülkelerde uygun işlerde çalışıp ardından üniversite

Şeyda ÖZDALGA / DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü, Uzman Klinik Psikolog

Meslek seçimi yaparken dikkat edilecek kişilik özellikleri

GERÇEKÇİ

Makinelerle, aletlerle, objelerle ve hayvanlarla uğraşmaktan hoşlanır. Somut problemlerle uğraşır, elle tutulur sonuçlar görmek ister. Kendisini pratik, muhafazakar, mekanik ve elle yapılan işlerde başarılı bir birey olarak görürken, sosyal becerilerinin eksik olduğunu düşünür. Genellikle insanlarla etkileşim içine girmekten kaçınır.

Uygun meslekler: Elektrik, elektronik mühendisliği, inşaat, çevre mühendisliği, endüstri, maden, petrol mühendisliği, tasarımcı, teknik ressam.

GİRİŞİMCİ

İnsanları motive etmeye, ikna etmeye, satış yapmaya veya fikir geliştirmeye çalışırken aklını, sözcükleri ve duyguları iyi kullanır. Kişisel veya finansal riskler almaktan hoşlanabilir. Baskın ve öncü olmayı seven, genellikle iyi organizasyon yapan, iddialı, sosyal, hırslı, hevesle çalışan, insanları etkilemeyi seven ve hedef odaklıdır. Maddi başarılarla ve sosyal statüye önem verir. Kendisini ikna ve satış yeteneği kuvvetli, fakat bilimsel alanlarda yetersiz olarak görür. Bilimsel, entelektüel ve anlaşılması güç konularla ilgilenmekten kaçınır.

Uygun meslekler: Yöneticilik, satış görevlisi, endüstri mühendisi, bilgisayar programcılığı, tekstil mühendisliği, iletişim, gazetecilik, radyo, televizyon, halkla ilişkiler, ekonomi, işletme, uluslararası ilişkiler, sigorta, emlak yönetimi, avukat.

GELENEKSEL

Bilgileri açık ve düzenli bir şekilde organize etmeye izin veren aktiviteleri tercih eder. Düzenlenmiş işlerin düzenli yapılmasından ve sayısal verilerden hoşlanır.

Maddi başarılarla, sosyal, politik arenada ve iş hayatında güçlü olmaya önem verir. Lider olmaya ve başkalarını etkilemeye çalışmaz. Yapılandırılmış ortamları sever. Detaylara önem veren, sorumluluk sahibi ve uyumlu bir kişidir. Kendisini iş ve üretim alanında teknik yeteneklere sahip ancak artistik yetenekleri noksan biri olarak görür. Belirsiz ve yapılandırılmamış girişimlerden kaçınır.

Uygun meslekler: İşletme, iktisat, muhasebe, büro yönetimi, bankacılık, bilgisayar operatörü.

ARAŞTIRMACI

Fikirlerle, bilime, matematiğe, olayların nedenlerine bulmaya ve nedensel açıklamalara ilgi duyar. Araştırma yapmaktan, veri toplamaktan, bu verileri analiz etmekten, sorgulamaktan ve bunları yaparken çeşitli araçlar kullanmaktan hoşlanır. Olaylar karşısında metotlu, orijinal ve mantıklı yaklaşımlar sergiler. Kendisini analitik, zeki, şüpheci ve akademik açıdan yetenekli görmeye birlikte, insanlar arası ilişkilerde yetersiz olduğunu düşünür. İkna gücü gerektiren ya da satış yapmak gibi işlerden uzak durur.

Uygun meslekler: Biyolog, fizikçi, doktor, bilgisayar programcısı, kimyager, jeolog gıda mühendisi, dişçi, nörolog, elektrik mühendisi, doğa bilimcisi.

SANATÇI

Orijinal, bağımsız, kendisini, deneyimlerini gözden geçiren ve bunlar üzerinde düşünen, kendi kendini iyi ifade edebilen, yenilikçi, duyarlı, yaratıcı, hayal gücü kuvvetli bir kişidir. Sanata ve güzelliğe ilgi duyar. Müzik, sanat, tiyatro, dil ve yazma konusunda yeteneklidir. Kendisini deneyimlere açık ve entelektüel bulmakla birlikte, ofis işleriyle ilgili yeteneklerinin yetersiz olduğunu düşünür. Rutin işlerden, yerleşmiş kurallara uymaktan kaçınır.

Uygun meslekler: Ressam, editör, sanat direktörü, yazar, müzisyen, mimar, şair, reklam tasarımcısı, grafiker endüstri, görsel tasarımcı.

SOSYAL

İnsanlarla çalışarak onları bilgilendirmekten, eğitmekten, çeşitli konularda aydınlatmaktan ya da tedavi etmekten hoşlanır.

Grup üyelerinin gereksinimlerinin karşılanmasına çalışır. Kendisini, anlama kabiliyeti yüksek, sorumluluk sahibi, empati kurabilen, sabırlı fakat mekanik yetenekleri zayıf bir kişi olarak görür. Genellikle kesin kurallara ve prosedürlere bağlı kalmadan çalışmak ister. Mekanik ve teknik işlerden uzak durmaya çalışır.

Uygun meslekler: Öğretmen, danışman, psikolog, sosyolog, insan kaynakları danışmanı, diyetisyen, fizyoterapist.

eğitimlerine başlamaları tavsiye ediyor.

Balçı'ya göre, geleceğin meslekleri arasında endüstriyel tasarım şimdi olduğu gibi gelecekte de önemli olacak. Hayat kalitesini yükselten birçok farklı sektördeki ürünlere duyulan

ihtiyaç sürekli artacak. Dijital reklam ve pazarlama da aynı şekilde yükselen trend olmaya devam edecek. Balçı'ya göre ülkemizde ciddi anlamda akademisyen açığı var. Bu da üniversite sonrası yüksek öğrenimlerine devam etmeyi düşünenler için bir başka iş alanı olabilir.

"GENETİK BAŞROLDE OLACAK"
Öğrencilere "Gönlünüzden geçen yö-

ne doğru yürüyün" öğüdünü veren Fütürist Doruktan Türker, özellikle iş garantili meslek tanımından kaçınarak bazı olası süper meslekleri öne çıkarıyor. İşte Türker'in dikkat çektiği meslekler...

Dijital dünyada toplanan verileri doğru okuyabilmek ve analiz ederek anlamlı sonuçlar çıkarabilmek çok önemli. Çıkan bu analizleri, işletmeler için anlamlı bilgiye çevirmeyi beceren ve hem iş hem de teknoloji bilen 'veri analisti' geleceğin en çok ara-

nan uzmanı olmaya aday.

Geriatrı, tıbbın yaşlıların sağlık problemlerine odaklanan dalı. Yaşlanan dünya nüfusu ile birlikte, bireylerin ileri yaşlardaki hayat kalitesini artıran ve bu yılları minimum sağlık sorunu ile geçirmelerine yardımcı olan 'geriatri' geleceğin en parlak tıp uzmanlık alanlarından birisi olacak.

Ticaretin globalleştiiği, sınırların muğlaklaştığı bir dünyada hukukun konumu da değiştiriyor. Yakın gelecekte birçok yeni ülke hukuki yapı ve düzenlemeye gebe. Bu dönemde çok dil bilen, sadece kendi ülkesinin değil birçok ülkenin kanun ve düzenlemelerine hâkim olan 'uluslararası hukuk uzmanı' gerçek bir süper meslek olacak.

Türker, gelecek 50 yıl için uzay sektörüne özellikle dikkat çekiyor. Kolonileşme, uzay madenciliği, uzay turizmi gibi yepyeni kavramlar günlük hayatın parçası olacak ve bu yeni dünya dışı yaşamı kolaylaştıracak her tür bilimsel gelişme ve teknolojik çözüm 'bir sonraki büyük şey' olmaya aday.

Öne çıkacak sektörlerden bir diğeri enerji. Çığ gibi büyüyen enerji ihtiyacını karşılamak için sürdürülebilir ve temiz enerji kaynaklarının devreye girmesi gerektiğini belirten Türker, enerjinin gelecekte en çok konuşulacak sektörlerin başında geleceğini belirtiyor. Ömür süreleri uzuyor. Şimdiden 60 yaş, yeni 40 yaş olarak tanımlanmaya başladı. "Dolayısıyla daha uzun ömürlerimizi daha sağlıklı geçirmek için genetik bilimine bolca ihtiyacımız var" diyen Türker, diğer yandan sağlıkta yeni dönemin genel tedavilerden kişiye özel tedavilere doğru gittiğini söylüyor ve genetik biliminin yakın gelecekte başrolde olacağını vurguluyor.

"EN İYİ MESLEK BİLGİ EDİNMEK"

Gelişen ülkelerde teknolojik yatırımlar, sağlık, eğitim gibi sektörler ön plana çıkıyor ancak kendini geliştirmiş bir avukat, mimar, turizmci, yazar ya da yönetici de her zaman gerekli. "Gelişime açık olmak ve öğrenme süreçlerini okulla-

Doruktan Türker

Koray Varol

Bu soruları sormadan seçim yapmayın!

- Yaşamımın genelinde hangi faaliyetler esnasında kendimi gerçekten çok istekli buluyorum?
- Hangi başarılar beni daha fazla mutlu ediyor?
- Yaşamda olmazsa olmaz değerlerim ne? Nelerden vazgeçemem?
- Ne istemiyorum?
- 10 sene sonra geriye baktığımda nasıl bir iz bırakmış

- olmak isterim?
- Beni neler motive ediyor?
- Ekip içinde hangi roller doğal olarak benim oluyor?
- Çevrem beni takdir ettiği noktalar ne?
- Hayranlık duyduğum kişiler varsa onların ortak özellikleri neler?
- Ben kime nasıl bir rol model olurum?

ra bırakmadan bilgi edinmeye devam etmek geleceğin en süper mesleğidir" diyen Koray Varol Akademi'nin Kurucusu Eğitimci Koray Varol, "Hayatın içinde birçok zorlukla karşılaşınca onlara nasıl yaklaşılması gerektiğini bilen çalışanlar veya işverenler bence geleceğin süper mesleklerine sahip olurlar" diye ekliyor.

Tercih yaparken öğrencinin hem Türkiye sıralaması hem de puanını göz önüne alması gerektiğini söyleyen Varol, tercih listesi hazırlanırken üç bölgede tercih yapmanın önemine işarete ediyor:

"İlk bölge; puan ve başarı sırasının daha üstünde olan ama olabildiği ihtimali düşük sayılan bir alanda. İkinci bölge olarak öğrencinin kendi sıralamasına yakın bölgeden tercihler yaptığı alan, üçüncü bölge ise Türkiye sıralamasını 1.5 ile çarparak en alt sıralarda oluşan güvenli bir alandır. Tüm tercihler sıralanırken öğrencinin yapısına uygun bir bölüm seçmesi ve hayatı boyunca o işi yapmaktan zevk alabileceği olması, önemli" diyor.

Profesyonel Koç Ajlan Someran ise, öğrencilerin tercih sürecinde kendilerine sorması gereken en önemli soruların, "Gelecekte nasıl bir insan olmak istiyorum? İyi bir insan olmama hizmet edecek meslek hangisi olabilir? Kendimi neleri yaparken akışta hissediyorum?" olduğunu söylüyor.

Bu sorulara verilecek yanıtların ışığında ileride ihtiyaç duyulacak özellikler olan iletişim, işbirliği, eleştirel düşünce ve yaratıcılık kavramlarında kendilerini ge-

liştirmeye odaklanmalarını tavsiye ediyor.

"KARİYER KOÇLARINI ÖNEMSEYİN"

Tercih yaparken gençlerin kariyer eğitimleri veya kişilik envanterleri, kariyer danışmanı veya koçları, konunun uzmanı psikologlar, okullarının tanıtımını yapan akademisyenler, istediği meslekte çalışan kişilerden faydalanması gerektiğini belirten Davranış Bilimleri Enstitüsü'nden Uzman Klinik Psikolog Şeyda Özdalga, geleceğin parlayan meslekleri hakkında ise şunları söylüyor:

"Fütürüstler, geleceğin parlayan sektörleri yanında farklı uzmanlık alanlarından söz ediyor. Yükselen meslek alanı olan psikolog olmak değil, intihar psikoloğu, kanser psikoloğu, oyuncu psikoloğu gibi birçok alanlarda uzmanlaşmış olmak değer kazanacak. Sağlık sektöründe kök hücre, kalıtsal hastalıkların teşhis ve tedavisine önemli araştırma bütçelerine sahip genetik mühendisliği, nörobilim, sağlık yönetimi, genç görünmenin yükselen önemiyle estetik cerrahi, yaşam kalitesini artıracak fizik tedavi uzmanlarının önemi artacak."

Özdalga'ya göre, gelişen teknolojinin yarattığı elektronik ve haberleşme mühendisliği, yazılım mühendisliği, bilgi ve kimlik güvenliği, bilgi teknolojileri, kod kırıcılığı gibi meslekler öne çıkarken, organik gıda sektörünün büyümesiyle, organik gıda mühendisliği, organik tarım yönetimi bir hapla beslenmeyi sağlayacak moleküler gastronomi, bilinçli beslenme gelişimiyle diyetisyenlik gibi mesleklerin de tercih edilebileceğini söylüyor.

"DENEYİMLEMEKTEN KORKMAYIN"

Tüm uzmanlar gençlerin "aynaya daha çok bakarak" tercihlerini belirlemesi gerektiğini söylüyor. Bu bağlamda farklı meslek gruplarının dinamiklerini varsaymaktan zi-

Murat Yeşildere

yade o mesleğin pratisyenlerinden olabildiğince bilgi ve fikir almalarını tavsiye ediyorlar. Egon Zehnder Yönetici Ortağı Murat Yeşildere'ye göre, akademi bireylere

“öğrenmeyi öğretiyor” bu

yüzden kariyer yolculuğu üniversite ve sonrasında da şekillenebilir, hatta keskin dönüşler yapabilir. Denemekten ve deneyimlemekten korkmamak lazım.

Human Group Genel Müdürü Gaye Özcan'a göre ise, satış-pazarlama her zaman en çok talep edilen pozisyon ve bu gelecekte de öyle olmaya devam edecek. Bununla birlikte yükselen iş alanlarını mühendislik, IT/teknoloji, sosyal medya, enerji, iletişim, biyoteknoloji olarak görüyor. Özellikle teknoloji eğitimi almış bireyler birçok alanda tercih ediliyor.

“Şu anda en hareketli sektörler arasında hizmet, yapı, tekstil, üretim, bilişim sektörlerini sayabiliriz”

diyen Özcan, en çok bankacılık-finans, denetim-danışmanlık, ilaç, hizmet, perakende ve üretim sektörlerinde yeni mezun alımı yapıldığını söylüyor. Teknolojinin gelişimiyle birlikte sağlık teknolojisi ve yazılım üreticiliğinin de yine ön plana çıkan sektörlerden olması bekleniyor.

POZİTİF PSİKOLOJİ YÜKSELİŞTE

“Bilgi teknolojilerine yakın olan, birkaç uzmanlığı üzerinde taşıyan, konuya makro bakıp, analiz edebilen ve birden çok konuyu doğru yönetebilenler, birden fazla kişinin işini de yapabilir hale geliyor” diyor Ergene Consulting & HGA Group Türkiye Başkanı Murat Ergene, geleceğin meslekleri ve alanları olarak yönetim bilişim uzmanlığı, endüstri mühendisliği, uluslararası finans, uluslararası ticaret uzmanlığı, elektronik haberleşme mühendisliği, mekatronik mühendisliği, moleküler biyoloji-genetik, biyoteknoloji uzmanlı-

Murat Ergene

“UZMANLAŞMAK ZORUNLU”

ABD Çalışma Bakanlığı'nın yaptığı bir araştırma, bugün ilköğretimde okuyan çocukların yüzde 65'inin gelecekte henüz keşfedilmemiş mesleklerde çalışıyor olacağını söylüyor. Teknoloji insanlar için bazı işleri

ği, psikoloji, görsel iletişim tasarımı, tıp, metalürji-malzeme mühendisliğine işaret ediyor.

Ergene'ye göre, yükselişte olan bir başka trend de pozitif psikoloji. Ergene bu konuda şunları söylüyor: “Chief Happiness Officer olarak adlandırılan kariyerler var. Psikoloji kapsamında, verimliliği artırmak için geliştirilen Mutluluk Direktörü'nün amacı, çalışanların beklentilerini doğru anlayıp, doğru hareket edebilmelerine ortam sağlamak ve mutlu etmek.”

Ergene'ye göre, çalışanların daha fazla bilgi sistemleri bilmesi gerekiyor. Bilgi teknolojileri, yükselen bir değer. Çok fazla veri birikiyor. Bu verilerin yorumlanması ve uygulanabilir hale getirilip aksiyon planlarının çıkarılması konusunda yetkinlik isteniyor. Bu alanlarda yetkinliğin, işe katkısı önemli bir değer olarak görülüyor. Dijital iletişim çok hızlı geliyor.

İnternet, alışveriş platformları ve mobil moda tarafında çok hızlı bir ilerleme var. Dijital marketing ve sosyal medya ile ilgili yetkinliklerin trendi yükseliyor. Kendilerine verilen veriyi doğru yorumlayacak ve doğru şekilde de aksiyon planlaması yapacak kişiler gözde olacak.

ortadan kaldırırken yeni iş alanları da açıyor. Bugün geleceği belirleyecek yapay zeka, biyoteknoloji, otomasyon, robotlar, nesnelerin interneti ve benzeri teknolojilerin öncüllerinin yaptığı gibi bazı rolleri ve meslekleri gereksiz hale getirirken yeni sektörler, meslekler, uzmanlık ve istihdam alanları ortaya çıkarıyor.

“İş garantili süper meslekler bu ortam içinden doğacak” diyor PERYÖN Genel Başkanı Sevilay Pezek Yangın'a göre, veri bilimciler, yazılım uzmanları gibi bilgi ile ilgili uzmanlıklar, genetik ve biyoteknoloji uzmanları, nanoteknoloji ve minyatür tasarımı, enerji teknolojileri, insansız araçlar uzmanları, nüfus arttığı ve ömürler uzadığı için nitelikli sağlık personeli, yaşlılara hizmet veren sosyal çalışanlar öne çıkacak. Yangın şöyle devam ediyor:

“Gelecek trendleri uzmanlaşmayı ve farklılaşmayı gerektiriyor. Örneğin genel İK yöneticisinden çok tepe yönetime verilen ücret ve ödemeler konusunda uzmanlaşmış, deneyim kazanmış, İK ücretlendirme uzmanları ve yetenek yönetimi uzmanları aranıyor. İşyerinde psikolojik taciz konusunda uzman iş hukukçusu detayında uzmanlıklara ihtiyaç duyulabiliyor. Bölümden bağımsız olarak kişilerin, kendisini donatmaya devam etmesi, seçmeli derslerle ve stajlarla ilgi duydukları alanda uzmanlaşması ve işini teknolojiyle bütünleşmesi önem kazanıyor.”

Sevilay Pezek Yangın